

Ρεπορτάζ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

«Η ΚΡΙΣΗ αποτελεί πρόκληση για δράση» είναι η φράση με την οποία ο κ. Κ. Σημίτης κλείνει το νέο βιβλίο του με τίτλο «Κρίση», το οποίο εκδίδεται από τις εκδόσεις Πόλις. Με το βιβλίο αυτό ο πρώην πρωθυπουργός επι-

χειρεί μια ολοκληρωμένη ανάλυση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και των επιπτώσεών της στην Ελλάδα. Παράλληλα παρουσιάζει θέσεις και προτάσεις για την υπέρβαση του ελληνικού και ευρωπαϊκού αδιεξόδου και τεκμηριώνει εκτιμήσεις για την πολιτική αντιπαράθεση και τα διακυβεύματα των επόμενων ετών.

Ο κ. Σημίτης δηλώνει παρών με ένα ακόμη επίκαιρο βιβλίο. Ο πρώην πρωθυπουργός ξεκίνησε να γράφει το βιβλίο τον Ιούλιο και το έδωσε στον εκδοτικό οίκο στα μέσα Οκτωβρίου. Η οικονομική κρίση βρισκόταν και βρίσκεται σε εξέλιξη, αλλά θεωρεί ότι όλα όσα έχουν συμβεί στην παγκόσμια οικονομία τον τελευταίο χρόνο

Ο πρώην πρωθυπουργός εξηγεί στους συνομιλητές του και αναλύει στο βιβλίο του, ότι η κρίση έχει οδηγήσει στη χρεοκοπία το δόγμα πως το κράτος είναι το εμπόδιο για την ανάπτυξη και ότι η ανεξέλεγκτη αγορά μπορεί να προσφέρει το καλύτερο αποτέλεσμα στο κοινωνικό σύνολο. «Η ιδεολογία της απόλυτης ελευθερίας των επιχειρηματιών στην αγορά έχασε την ηθική νομιμοποίησή της» γράφει χαρακτηριστικά και επισημαίνει ότι «τα κράτη ζουν σήμερα μία από τις λίγες στιγμές που μπορούν, χωρίς ισχυρές αντιρρήσεις, να επιβάλλουν κανόνες του παιχνιδιού στις επιχειρήσεις».

■ Οι ένοχοι

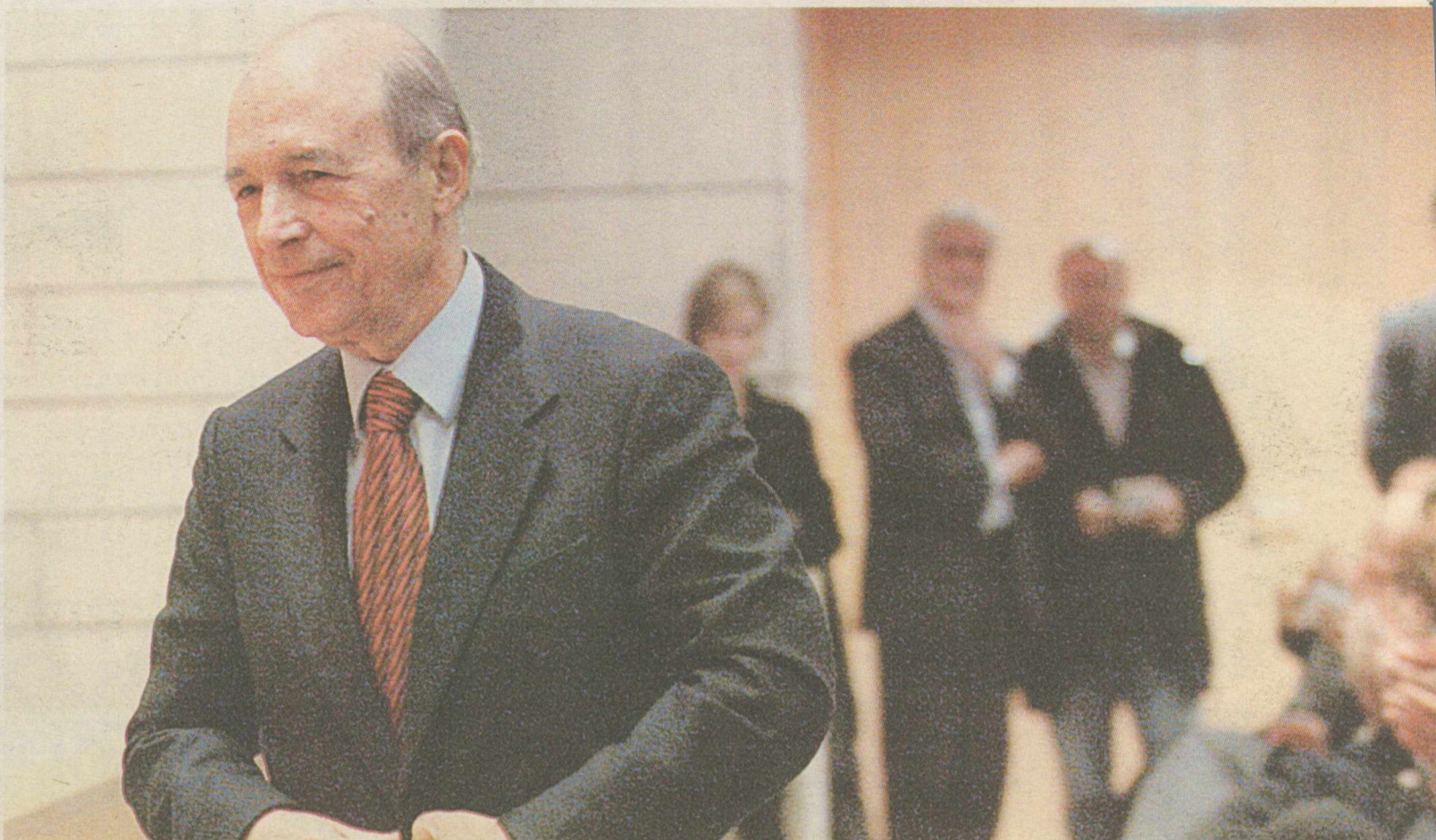
Εν συνεχεία ο κ. Σημίτης προχωρεί σε σαφέστατη κριτική κατά των τραπεζών αναφέροντας ότι «εκείνοι που προκάλεσαν την κρίση εξακολουθούν να επηρεάζουν τις πολιτικές αντιμετώπισής της. Η πολιτεία διαθέτει αυτή τη στιγμή μέσα πίεσης απέναντί τους. Οφείλει να τα χρησιμοποιήσει. Να καθορίσει νέους όρους που θα διασφαλίζουν το κοινό συμφέρον και θα αποτρέπουν νέες κρίσεις». Προχωρεί μάλιστα στη διατύπωση της θέσης ότι «η κοινωνικοποίηση των ζημιών, η οποία επιχειρείται από τις επιχειρήσεις που κυριάρχησαν στον χρηματοπιστωτικό τομέα, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή χωρίς όρους, οι οποίοι μάλιστα θα λαμβάνουν υπόψη τους το αίτημα και την ανάγκη για κοινωνική δικαιοσύνη και λογοδοσία των υπευθύνων».

Ταυτόχρονα ο κ. Σημίτης τηρεί αποστάσεις από την εκτίμηση ότι η κρίση μπορεί να οδηγήσει σε καταλυτική αλλαγή ή πολύ περισσότερο σε ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος. Σημειώνει ότι η ύφεση του 1929 και δύο παγκόσμιοι πόλεμοι δεν είχαν αυτό το αποτέλεσμα. Προβλέπει ότι αυτό που θα προκύψει είναι «νέες μορφές οργάνωσης της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας και νέες αντιλήψεις για τη σχέση κράτους και αγοράς».

Επισημαίνει ακόμη και μάλιστα με ιδιαίτερη έμφαση μια πάγια θέση την οποία έχει υποστηρίξει σταθερά στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την περίοδο της πρωθυπουργίας του. Πρόκειται για τη θέση της πολιτικής και οικονομικής ενοποίησης, η οποία θα συμπληρώσει τη νομισματική ενοποίηση. Ενας σκληρός πυρήνας της ΟΝΕ θα μπορούσε και θα έπρεπε, κατά τον κ. Σημίτη, να προχωρήσει σε μορφές ενισχυμένης πολιτικής και οικονομικής συνεργασίας, κάτι το οποίο η σημερινή κρίση αναδεικνύει ακόμη περισσότερο ως αναγκαίοτητα.

■ Οι σχέσεις με το ΠαΣοΚ

Μετά την εσωκομματική περιπέτεια του Ιουνίου ο κ. Σημίτης δεν έχει αναφερθεί σε όσα συμβαίνουν στο ΠαΣοΚ, με εξαίρεση τη θετική αναφορά του στη Λάρισα, λίγες ημέρες μετά την ομιλία του κ. Γ. Παπανδρέου στη ΔΕΘ. Σύμφωνα με πληροφορίες, δεν σκοπεύει να αναφερθεί στις θέσεις και στις πρωτοβουλίες του ΠαΣοΚ, ούτε στην ομιλία του την Τετάρτη το απόγευμα στην εκδήλωση

■ Ο πρώην πρωθυπουργός εκτιμά ότι επέρχεται ισορροπία κράτους και αγοράς

Παρέμβαση Σημίτη με νέο βιβλίο

Μιλάει για τις αιτίες της οικονομικής κρίσης, επικρίνει τη στάση των τραπεζών και προτείνει το «φινλανδικό μοντέλο» για την Ελλάδα

του ΟΠΕΚ στο Μέγαρο Καρατζά της Εθνικής Τράπεζας. Στελέχη του κόμματος που βρίσκονται κοντά στον κ. Σημίτη έχουν κρίνει ως επεικώς απαράδεκτη την κακεντρέχεια και την εμπάθεια παπανδρεϊκών στελεχών όπως ο κ. Χρ. Παπουτσής, ο οποίος έχει δηλώσει ότι «ο κ. Σημίτης δεν έχει ζητήσει να επιστρέψει, άρα δεν υπάρχει θέμα επιστροφής».

Ωστόσο ο ίδιος ο κ. Σημίτης και στενοί συνεργάτες του αδιαφορούν για τις διαρροές ή τις δηλώσεις αυτού του είδους και δεν τις σχολιάζουν. Οι πλέον μετριοπαθείς και οι (πρώην ή νυν) εκουσιχρονιστές, όπως η κυρία Άννα Διαμαντοπούλου, ο κ. Α. Λοβέρδος, ο κ. Δ. Ρέππας και ο κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, υποστηρίζουν στις συζητήσεις τους την άπο-

ψη ότι ο κ. Σημίτης αποτελεί κυρίαρχη συνιστώσα της παράταξης με κύρος και επιρροή στην κοινωνία, ότι δεν υπήρξε ποτέ «διαγραφή» αλλά μια σοβαρή κρίση και ότι η τυπική αποκατάσταση των σχέσεων Σημίτη - Παπανδρέου θα γίνει αργά ή γρήγορα.

Η απροθυμία για συμμετοχή σε ένα παιχνίδι δηλώσεων και διαρροών με το επίσημο ΠαΣοΚ δεν συνοδεύεται

από ανάλογη δυσκολία στην κριτική της κατάστασης που επικρατεί στη χώρα, αφού ο κ. Σημίτης αντλεί παραδοσιακά την πολιτική του δύναμη από τη σχέση του με την κοινωνία και όχι μέσω της θέσης του στις εσωκομματικές ισορροπίες. Ενα από τα χαρακτηριστικά που ξεχωρίζουν τον κ. Σημίτη από άλλους πολιτικούς και συνέβαλαν στην ανάδειξή του στην πρω-

■ Εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης αναζητούν στη Χαριλάου Τρικούπη, ενώ μελετούν

«Autonomy card» για κάθε μέλος του

Ρεπορτάζ ΑΓΓ. ΚΩΒΑΙΟΣ

Οι προτάσεις για αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης του ΠαΣοΚ πρόκειται σύντομα να βγουν από τα συρτάρια της Χαριλάου Τρικούπη. Η εφαρμογή του εναλλακτικού σχεδίου εξεύρεσης πόρων θα ξεκινήσει εντός του επόμενου έτους και στη συνέχεια θα διατυπωθεί ως πρόταση του κ. Γ. Παπανδρέου για τη χρηματοδότηση του πολιτικού συστήματος συνολικά. Κάτι τέτοιο δεν αναμένεται να δημοσιοποιηθεί πριν από τις εκλογές, όμως ο ίδιος ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ θεωρείται πιθανόν ότι θα εισηγηθεί τη σχετική διαβούλευση, με απώτερο στόχο τη θέσπιση νόμου στην περίπτωση που κατακτήσει την κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

■ Απαραίτητη η διαφάνεια

Οι προτάσεις που κατά καιρούς επε-

ξεργάζεται ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου δεν προϋποθέτουν αναθεώρηση του ισχύοντος άρθρου 29 του Συντάγματος, ενώ οι επιτελείς του επιμένουν ότι κρίσιμο στοιχείο δεν είναι αυτή τη στιγμή ούτε καν η αλλαγή του σχετικού Ν. 3023/2002, αλλά η αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας ως προς τη διαφάνεια.

Ο κ. Παπανδρέου έχει ζητήσει από τον γενικό διευθυντή του κόμματος κ. Ρ. Σπυρόπουλο να επιδιώξει την απόλυτη οικονομική αυτοτέλεια του κόμματος, ενδεχομένως και μέχρι του σημείου ολικής αποδέσμευσης από την κρατική επιχορήγηση.

Η προσπάθεια έχει δρομολογηθεί και στις αρχές Δεκεμβρίου θα αποσταλεί σε όλα τα μέλη του ΠαΣοΚ ένα έντυπο που θα καλεί σε ταμειακή τακτοποίηση των οφειλόμενων συνδρομών (το ύψος τους κυ-

μαίνεται από 36 ως 60 ευρώ ανά έτος για τα απλά μέλη και από 240 ως 1.200 ευρώ για τα στελέχη διαφόρων διαβαθμίσεων). Μετά την τακτοποίηση θα εκδίδεται μια νέα κάρτα μελών με barcode, η οποία θα διασφαλίζει τα εκλογικά δικαιώματα στις κομματικές διαδικασίες.

Με τον τρόπο αυτόν το ΠαΣοΚ κάνει κατ' αρχάς ένα βήμα πέρα από την ισχύουσα νομοθεσία και καθιστά ονομαστική την ταμειακή σχέση του πολίτη με το κόμμα.

Ως πηγές χρηματοδότησης εν γένει θα οριστούν οι ονομαστικές εισφορές, η κρατική επιχορήγηση και οι εξορμήσεις με κουπόνια. Και στην τελευταία αυτή περίπτωση, όμως, σχεδιάζονται αλλαγές (καθώς δεν λησμονούνται οι πρόσφατες αναταράξεις από το σκάνδαλο Siemens και τις φημολογούμενες εισροές χρημάτων στα ταμεία του κόμμα-

τος): ακόμη και η προμήθεια κουπονιών θα είναι ονομαστική και όλα τα σχετικά στοιχεία θα έρχονται στη Βουλή.

Από τη στιγμή που θα τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο αυτό, ο απώτερος στόχος είναι να εισαχθεί ένα μοντέλο αντίστοιχο με αυτό που εφαρμόστηκε στην προεκλογική εκστρατεία του κ. Μπαράκ Ομπάμα στις ΗΠΑ, όπου κάθε πολίτης είχε τη δυνατότητα να συνεισφέρει οικονομικά μέσω της πιστωτικής του κάρτας. Πιθανότητα να τεθεί ένα πλαφόν στις εισφορές, σε συνδυασμό με τη θέσπιση αυστηρών κανόνων διαφάνειας και δημοσιοποίησης για τις πηγές χρηματοδότησης. Σύμφωνα με πληροφορίες, δεν έχει ληφθεί τελική απόφαση ως προς το αν θα επιτραπούν και οι εισφορές από εταιρείες, σύντομα όμως θα αποφασιστεί το ανώτατο επιτρεπό-

και ιδιαίτερα τους τελευταίους τρεις μήνες είναι αρκετά για να εξαχθούν ορισμένα κρίσιμα συμπεράσματα. Το κύριο συμπέρασμα για τον κ. Σημίτη είναι ότι επέρχεται μια νέα ισορροπία μεταξύ κράτους και αγοράς, η οποία όμως δεν θα φθάσει μέχρι του σημείου ανατροπής του καπιταλισμού.

Ο κ. Κ. Σημίτης εκδίδει νέο βιβλίο με τίτλο «Κρίση», το οποίο κυκλοφορεί στα μέσα της εβδομάδας. Ο πρώην πρωθυπουργός επιχειρεί μια ολοκληρωμένη ανάλυση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και των επιπτώσεών της στην Ελλάδα

θυπουργία σε μια κρίσιμη στιγμή για τη χώρα είναι και η επιλογή του να κρίνει αυστηρά και τα κόμματα και την ίδια την κοινωνία. «Η συνήθης πρακτική είναι να παρουσιάζεται το επιθυμητό ως άμεσα εφικτό, οι προτάσεις να εξαντλούνται σε γενικότητες, ως εάν η χώρα να μπορεί να φθάσει στο επίπεδο των ανεπτυγμένων χωρών άκοπα και εύκολα» σημειώνει

στο βιβλίο του και προσθέτει: «Οι μεγαλόπνοες γενικολογίες είναι έκφραση ενός άκρατου λαϊκισμού που τον επανέφερε στο προσκήνιο η Νέα Δημοκρατία και στον οποίο δεν τολμούν να αντιπαρατεθούν οι άλλες πολιτικές δυνάμεις».

Ο κ. Σημίτης αφιερώνει σημαντικό τμήμα του βιβλίου του στα σημερινά προβλήματα της χώρας και ιδιαίτερα στο μεγάλο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας που μεταφράζεται σε πρωτοφανές έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (εισάγουμε περισσότερα απ' όσα εξάγουμε περισσότερο από ποτέ στο παρελθόν). Πιστεύει ότι η κρίση θα κρατήσει περισσότερο στην Ελλάδα, καθώς η ελληνική οικονομία στηρίζεται στον τουρισμό και στη ναυτιλία (τομείς που πλήττονται από την κρίση) χωρίς να διαθέτει τομείς έντασης γνώσεως.

■ «Πρόκληση για δράση»

Πιστεύει λοιπόν ότι «η κρίση αποτελεί πρόκληση για δράση» γιατί δίνει το έναυσμα για έναν τολμηρό εκσυγχρονισμό του ελληνικού παραγωγικού μοντέλου, για μια νέα εθνική προσπάθεια που επάνω στη σταθερότητα του ευρώ μπορεί να χτίσει μια κοινωνία ευημερίας και αλληλεγγύης με όλο και περισσότερα χαρακτηριστικά χώρας του ευρωπαϊκού Βορρά. Υποδεικνύει λοιπόν το «φινλανδικό μοντέλο» ως ένα ιδανικό οικονομικό μοντέλο για την Ελλάδα. Πρόκειται για ένα μοντέλο το οποίο στηρίχθηκε στην εντατική στήριξη της εκπαίδευσης και στην επικέντρωση στην τεχνολογία σε συνδυασμό με την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους και τη στενή συνεργασία συνδικάτων και εργοδοσίας. Δεν προβλέπεται βέβαια ότι οι θέσεις και οι προτάσεις του κ. Σημίτη θα εισακουστούν άμεσα από τους διαμορφωτές της οικονομικής πολιτικής του ΠαΣοΚ, πολύ περισσότερο από εκείνους της Νέας Δημοκρατίας, ωστόσο, όπως συμβαίνει τα τελευταία 30 χρόνια, θα εισακουστούν περισσότερο από τη «σκεπτόμενη κοινωνία», κάτι που μπορεί να είναι προτιμότερο.

έκδοση ειδικής πιστωτικής κάρτας

εκδίδει το ΠαΣοΚ

μενο ποσό, που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 1.000 και 5.000 ευρώ.

■ Φιλόδοξο σχέδιο

Το πλέον φιλόδοξο σχέδιο που θα επιχειρηθεί να εφαρμοστεί είναι η (εθελοντική) έκδοση μιας ειδικής πιστωτικής κάρτας με προνομιακούς όρους για κάθε μέλος που είναι ταμειακά εντάξει. Το ΠαΣοΚ έχει ήδη έλθει σε επαφή με την Αγροτική Τράπεζα, την Εθνική και την Postbank και έχει συζητήσει την έκδοση κάρτας με προτεινόμενο brandname το «Autonomycard» (κάρτα αυτονομίας).

Αν και εφόσον το σχέδιο προχωρήσει, οι κάτοχοι της κάρτας θα έχουν διάφορα προνόμια, όπως ευνοϊκά επιτόκια και δυνατότητα μεταφοράς υπολοίπων, ενώ το κέρδος για το ΠαΣοΚ θα είναι η εξασφάλιση της καταβολής των συνδρομών των 50 ευρώ, που θα τακτοποιούν

και τις ετήσιες υποχρεώσεις των μελών (πρόκειται για σχέδιο που σε κάποια παραλλαγή έχει ήδη εφαρμοστεί από τις ΠΑΕ για τις προμήθειες εισιτηρίων διάρκειας στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου).

Με βάση το business plan της Χαριλάου Τρικούπη, η πρακτική αυτή δύναται να αποφέρει ένα ποσόν της τάξεως των 12-15 εκατ. ευρώ ετησίως στα ταμεία του κόμματος, το οποίο θα καλύπτει εξ ολοκλήρου τα έξοδα λειτουργίας των περιφερειακών οργανώσεων.

Στην περίπτωση που όλα εφαρμοστούν κανονικά, οι υπεύθυνοι της Χαριλάου Τρικούπη επιμένουν ότι σε διάστημα πέντε ετών το ΠαΣοΚ θα έχει αποπληρώσει τα χρέη του προς το κράτος, που πλησιάζουν τα 60 εκατ. ευρώ, και θα έχει κατοχυρώσει την οικονομική του αυτονομία σε χρονικό ορίζοντα μιας 15ετίας.